

Pensionsskyddscentralens forskningsresultat

- 1 om effekterna av att pensionsåldern höjs
- 2 om partiell förtida ålderspension

Pensionsskyddscentralen
ELÄKETURVAKESKUS

Pensionsreformen 2017 – vad förändrades?

Pensionsåldern höjdes

- Först med tre månader per år
- Fr.o.m. 2030 ändras pensionsåldern utgående från den förväntade livslängden

Incitamenten ändrades

- Uppskovsförhöjningen kom i stället för bonustillväxten
- Pensionstillväxten förenhetligades
- Pension tjänas in på hela lönen

Två nya pensionsformer

- Partiell förtida ålderspension ersatte deltidspensionen
- Arbetslivspension infördes för dem som har en tung och lång yrkesbana bakom sig

»» Tidigare pensionsreformer – Pensionsskyddscentralen (etk.fi)

Sammanfattning av forskningsresultaten

Höjd pensionsålder har ökat sysselsättningen och senarelagt pensioneringarna klart

- Sysselsättningen har 1,7-faldigats mellan den gamla och den nya pensionsåldern i och med att pensionsåldern höjts med tre månader.
- Andelen arbetslösa, sjukpensionärer och personer utanför arbetskraften har också ökat mellan den gamla och den nya pensionsåldern.
- Bland lågutbildade och inom privata sektorn har både sysselsättning och arbetslöshet, arbets-oförmåga och ställning utanför arbetskraften ökat mer än bland högutbildade och inom offentliga sektorn.
- För dem som har fortsatt att arbeta fram till pensionen har pensionsåldern höjts markant och yrkesbanorna har förlängts med flera månader i slutet av arbetslivet. Bland lågutbildade och inom privata sektorn har ökningen varit snabbare.
- Höjningen av pensionsåldern återspeglas också i pensionsplanerna: allt fler löntagare som fyllt 50 år planerar att gå i pension tidigast vid 66 års ålder. Den planerade pensionsåldern har stigit snabbare än den lägsta pensionsåldern.

Partiell förtida ålderspension har ökat i popularitet de senaste åren

- Det är typiskt att man börjar ta ut partiell förtida ålderspension nära den nedre åldersgränsen för den. Fler än var tredje person i åldersklassen tar ut partiell ålderspension före pensionsåldern. Partiell ålderspension har ökat i popularitet de senaste åren.
- Män, egenföretagare, arbetslösa, de som arbetar inom den privata sektorn och de med längre karriärer, liksom personer vilkas förälder av samma kön haft en kortare livslängd är mer benägna att ta ut partiell förtida ålderspension.
- Största delen av dem som tar ut partiell förtida ålderspension är förvärvsarbetande. Arbetsmarknadsställningen förblir vanligtvis densamma efter det att man börjat ta ut partiell förtida ålderspension. Lönenivån för dem som förvärvsarbetar sjunker vanligtvis inte.
- Heltidsarbetande som började ta ut partiell förtida ålderspension så snart som möjligt gick oftare i pension omedelbart vid den lägsta pensionsåldern och arbetade mera sällan fram till den målsatta pensionsåldern än de som inte tog ut partiell pension.
- Det är rätt ovanligt att börja ta ut partiell ålderspension efter den lägsta pensionsåldern.

1

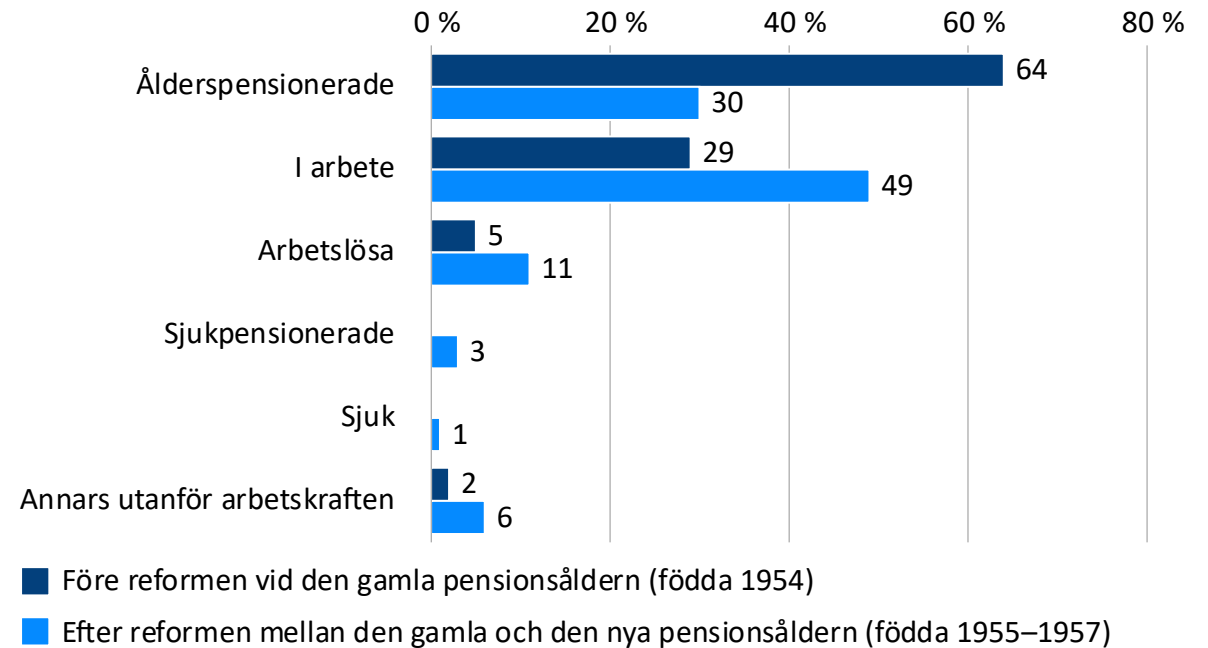
**Forskning i effekterna av
att pensionsåldern höjs**

Pensionsreformen 2017 har ökat sysselsättningen avsevärt – arbetslöshet och arbetsoförmåga har också ökat

- Sysselsättningen har 1,7-faldigats mellan den gamla och den nya pensionsåldern i och med att pensionsåldern höjts med tre månader. Till följd av reformen var nästan 50 % i arbete efter fyllda 63 år.
- Andelen arbetslösa, arbetsoförmögna och de som står utanför arbetskraften har också ökat. Orsaken är huvudsakligen att höjningen av pensionsåldern förlänger tiden som arbetslös eller sjukpensionerad. En tiondel av dem som varit i arbete har dock lämnat arbetet.
- Bland lågutbildade och inom privata sektorn har sysselsättningen ökat mer än bland högutbildade och inom offentliga sektorn. I dessa grupper har också andelen personer som står utanför arbetskraften ökat mer.
- Bland lågutbildade förklarar den ökade sysselsättningen mindre av minskningen av pensioneringar mellan den gamla och den nya pensionsåldern än bland högutbildade.

» [Pressmeddelande](#)

Andelen personer i arbete, arbetslösa och personer utanför arbetskraften före och efter höjningen av pensionsåldern, %

Källa: Nivalainen 2024, Pensionskyddscentralen

Nivalainen, S. & Ilmakunnas, I. (2025)

[Increasing Statutory Retirement Age, Labor Market Outcomes and Effect Heterogeneity: The 2017 Pension Reform in Finland](#)

Journal of Pension Economics & Finance.

Nivalainen, S. (2024)

[Vanhuuseläkeiän nousun vaikutukset vuosina 1954–1957 syntyneillä ja sosioekonomiset erot.](#) Eläketurvakeskuksen analyysija: 02/2024.

Nivalainen, S. & Ilmakunnas, I. (2023)

[Vuoden 2017 eläkeuudistus: Vanhuuseläkeiän nousun vaikutus työllisyyteen ja muihin työmarkkinatiloihin](#)

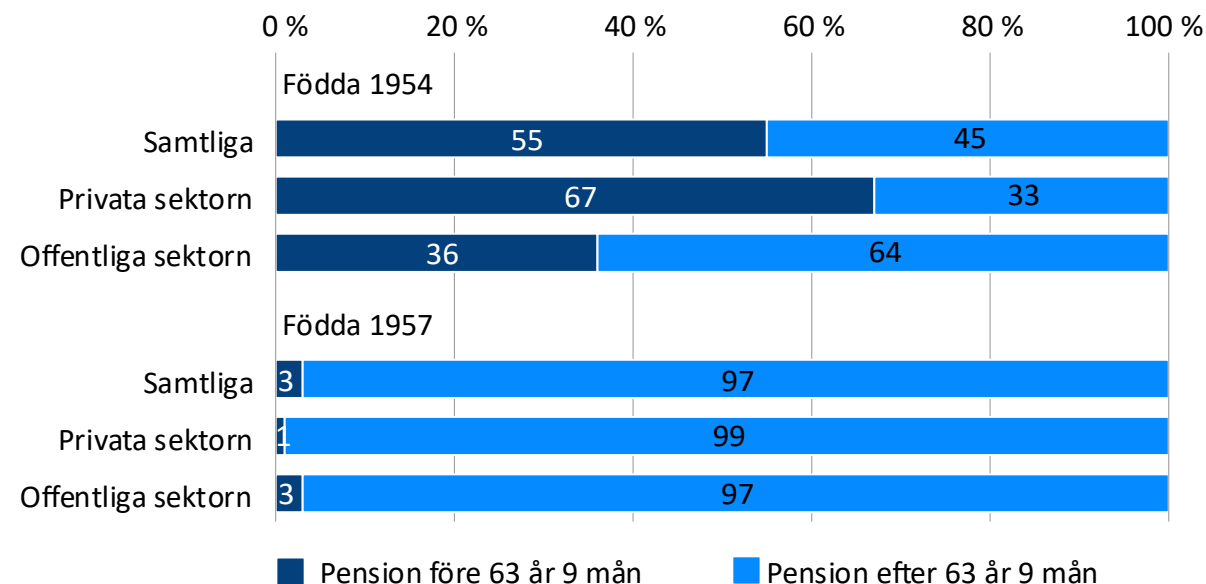
Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 02/2023

Forskningsmaterialet omfattade alla finländare födda åren 1954–1956 eller 1954–1957.

Bland dem som arbetat har övergången i ålderspension senarelagts avsevärt och arbetslivslängden ökat med flera månader

- Med höjningen av pensionsåldern har övergångarna från arbete till ålderspension senarelagts betydligt särskilt inom den privata sektorn.
- Medan hälften av dem som är födda 1954 gick i pension före 63 års och 9 månaders ålder, gick praktiskt taget alla som är födda år 1957 i pension först efter den åldern.
- Andelen personer som gått i pension vid 65 års ålder eller senare har ökat.
- De som är födda år 1957 arbetade fyra månader längre efter 63 års ålder än de som är födda år 1954. Inom den privata sektorn och bland lågutbildade har ökningen varit snabbare.
- Efter pensionsreformen har antalet personer som gått i delinvalidpension ökat också i åldersgruppen 60–62 år, men antalet personer som börjat få full invalidpension har hållits ganska oförändrat.

Åldern för övergången i ålderspension från arbete bland personer födda år 1954 (pensionsålder 63 år) och år 1957 (63 år 9 mån), %

Källa: Nivalainen m.fl. 2023, Pensionsskyddscentralen

Nivalainen, S. & Ilmakunnas, I. & Laaksonen, M. (red.) 2023

[Tutkimuksia vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen muutoksista vuoden 2017 eläkeuudistuksen jälkeen](#)

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 01/2023.

I undersökningen studerades personer födda åren 1954–1957, som har gått i ålderspension från arbete.

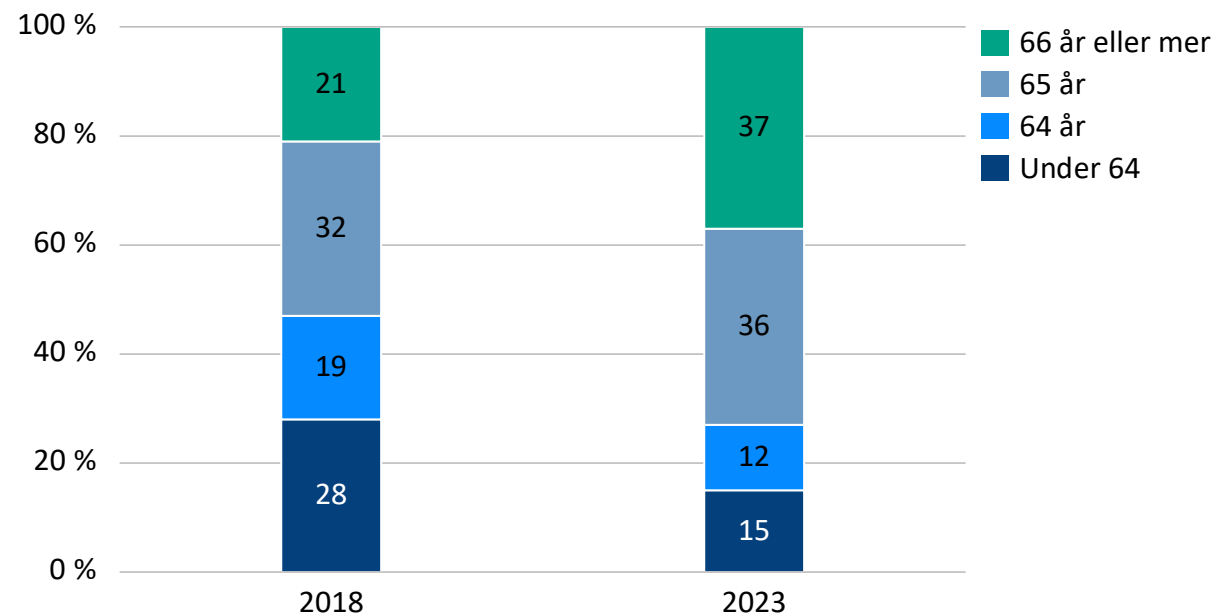

Löntagarnas planerade pensions- ålder har höjts snabbare den lägsta pensionsåldern

- År 2023 uppgav varannan löntagare i åldern 50–64 år att hen hade för avsikt att gå i pension på heltid tidigast vid 66 års ålder. Så sent som år 2018 tänkte bara var femte så.
- Mellan åren 2018 och 2023 har den planerade pensionsåldern stigit med 10 månader medan den lägsta pensionsåldern under samma tid har stigit med 7 månader.
- Åldersgruppens egen lägsta ålder för ålderspension bestämmer kraftigt den planerade pensionsåldern. År 2023 hade ungefär en tredjedel för avsikt att gå i pension vid den lägsta pensionsåldern och nästan två av fem planerade att arbeta längre än så.
- Män, högutbildade och högre tjänstemän planerade att gå senare i pension. Sämre arbetsförmåga får människor att planera att gå tidigare i pension, liksom en önskan att förkorta arbetstiden före pensionsåldern.
- Planerna angående pensioneringen förutspår väl den faktiska pensionsövergången

» [Pressmeddelande](#)

50–64- åriga löntagares planerade pensionsålder åren 2018 och 2023, %

Källa: Nivalainen 2026, Pensionsskyddscentralen

Nivalainen, S. (2026)

[Eläkeikää lähestyvien palkansaajien eläkeaikeet ja niiden taustatekijät vuonna 2023.](#)
Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 01/2026.

Nivalainen, S. (2023)

[Retirement Intentions and Increase in Statutory Retirement Age: 2017 Pension Reform and Intended Retirement Age in Finland](#)
Journal of Aging & Social Policy

Nivalainen, S. (2022)

[From plans to action? Retirement thoughts, intentions and actual retirement: an eight-year follow-up in Finland](#)
Ageing&Society, 42(1), 112–142

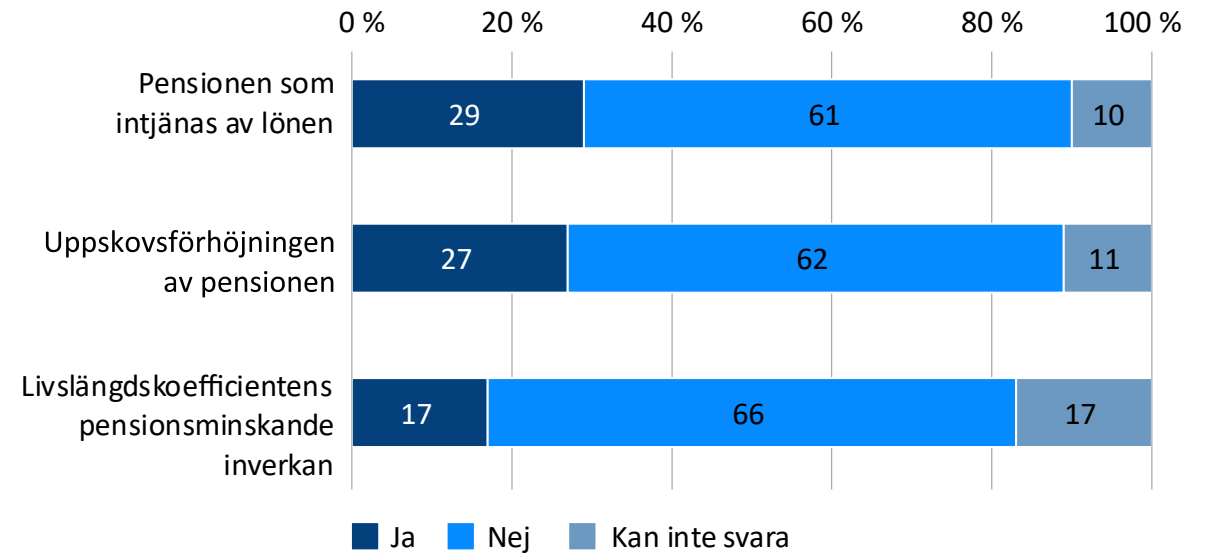
I undersökningen har använts material som Statistikcentralen samlat in om löntagare i åldern 50–64 åren 2008, 2018 och 2023 för sin Arbetsmiljöundersökning.

Ekonomiska incitament bidrar ganska sällan till att fortsätta arbeta

- Av nypensionerade löntagare visste 70 % att livslängdskoefficienten minskar pensionen och 90 % att pensionen höjs bestående, om man skjuter upp pensioneringen över den lägsta pensionsålder och att man samtidigt tjänar in ny pension för arbete.
- Tjugonio procent ansåg att möjligheten att tjäna in ny pension för lönen sporrade till att skjuta upp pensionen. Tjugosju procent ansåg att uppskovsförhöjningen hade en sporrande effekt.
- Endast 17 % ansåg att livslängdskoefficientens minskande effekt på pensionen hade sporrat till att skjuta upp pensionen, och 17 % kunde inte bedöma saken.
- De som gått i pension senare, hade högre utbildning, fick högre pension och upplevde sin hälsa och sina krafter som bättre bedömde oftare än de övriga att de ekonomiska incitamenten hade spelat en roll.

» [Pressmeddelande](#)

Motiverade följande ekonomiska faktorer dig att ta ut pensionen senare?

Källa: Nivalainen & Tenhunen 2024, Pensionsskyddscentralen

Nivalainen, S. & Tenhunen, S. (2024)

[Taloudelliset kannustimet vai työolot – Mikä saisi jatkamaan työssä pidempään? : Kyselytutkimus vuosina 2019–2021 palkkatyöstä vanhuuseläkkeelle siirtyneille.](#)

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 02/2024.

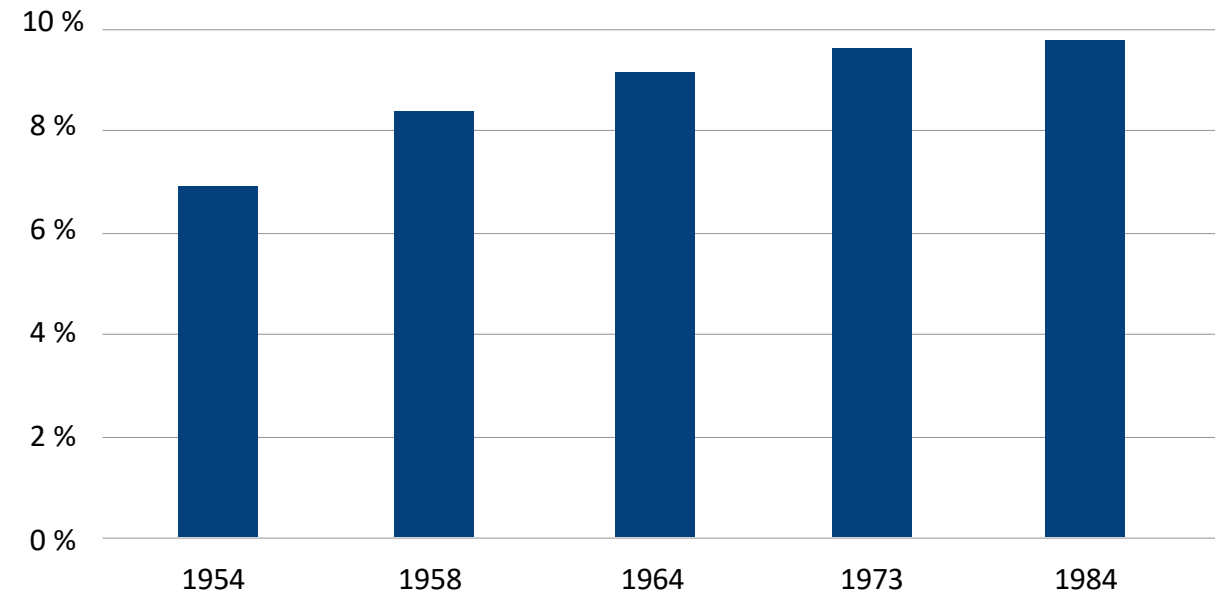

Kvinnor har mer nytta av att skjuta upp pensionen än män

- Ett år till i arbete efter den lägsta pensionsåldern ökar nettoinkomsten under resten av livet med nästan 10 procent i genomsnitt.
- Kvinnor har större nytta än män av att skjuta upp pensionen eftersom de i genomsnitt lever längre.
- Det är typiskt att högutbildade har större nytta av att skjuta upp pensionen än de som har en yrkesexamen.
- Skillnaderna mellan åldersgrupper födda under olika årtionden är små.
- Den relativa nyttan med att arbeta längre minskar något under de följande åren då pensionen skjuts upp.
- Under enskilda år kan slumpmässiga faktorer, såsom hur en långsam inkomstnivåökning påverkar pensionsindex, ha en inverkan på hur lönsamt det blir att skjuta upp pensionen.

» [Pressmeddelande](#)

Förändringen av nettoinkomsternas summa under resten av livet efter födelseårskull vid uppskjuten pension och fortsatt arbete under ett år

Källa: Tikanmäki 2020, Pensionsskyddscentralen

Tikanmäki, H. (2020)

[Eläkkeelle siirtymisen kannustimien arviointi mikrosimulointilaskelmilla](#)

Eläketurvakeskuksen raportteja 12/2020

Pensionsskyddscentralen har studerat de ekonomiska incitamenten till pensionering med en mikrosimuleringsmodell. Kalkylerna visar hur inkomsterna under den återstående livstiden förändras, om man skjuter upp pensioneringen med 1–5 år från den lägsta åldern då man kan gå i ålderspension.

2

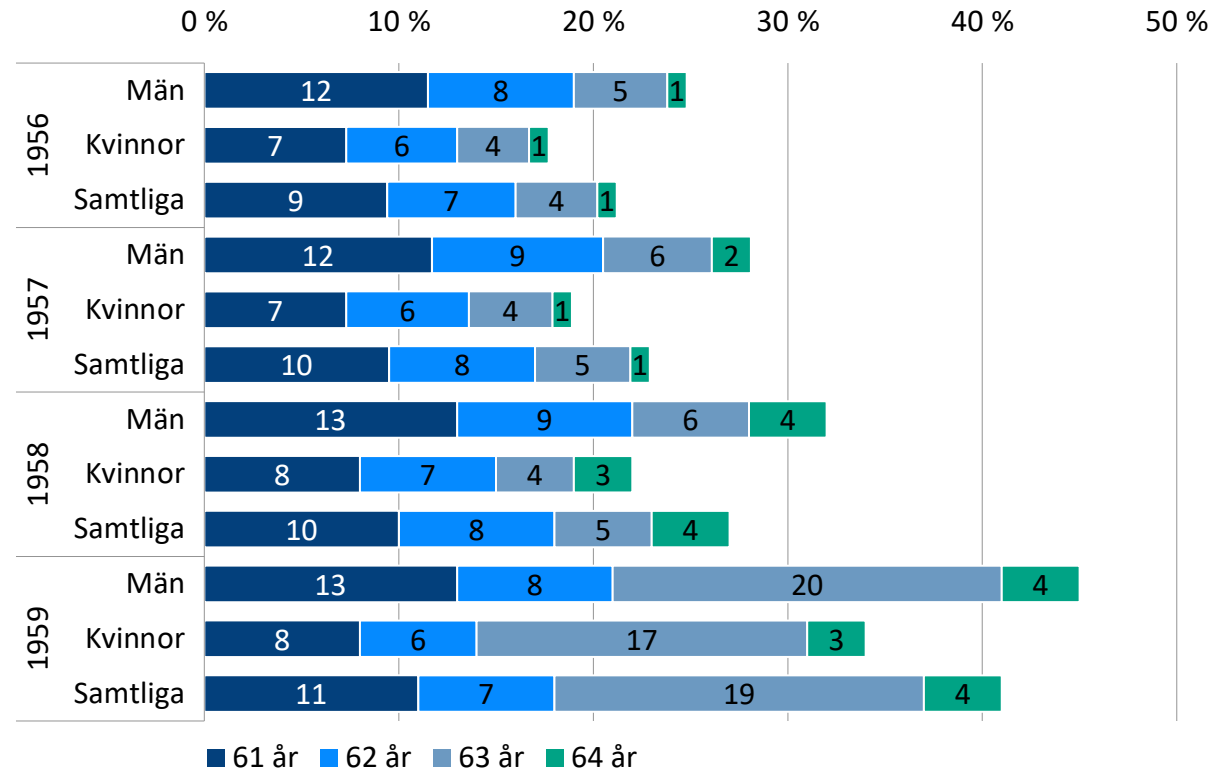
Forskning i partiell förtida ålderspension

En tredjedel av åldersklassen tar ut partiell förtida ålderspension före pensionsåldern – män, företagare och arbetslösa oftare än andra

- Partiell förtida ålderspension har ökat i popularitet de senaste åren. Merparten tar ut 50 % av sin intjänade pension.
- Det vanligaste är att börja ta ut partiell ålderspension nära den nedre åldersgränsen. Män tar oftare ut partiell ålderspension än kvinnor.
- Nästan 80 % av dem som tagit ut partiell förtida ålderspension arbetar före pensionen. Av dem som tagit ut pensionen har 20–30 procent varit arbetslösa. Arbetslöshet är lite vanligare bland män än kvinnor som valt partiell ålderspension.
- Företagare, anställda inom privata sektorn och de som har en längre arbetslivsbana tar oftare ut partiell förtida ålderspension.
- Det är rätt ovanligt att börja ta ut partiell ålderspension som uppskjuten efter den lägsta pensionsåldern. I den här gruppen är höginkomsttagare och högutbildade överrepresenterade.

» [Pressmeddelande](#)

De som tagit ut partiell ålderspension före pensionsåldern efter kohort och ålder, % av kohorten.

Källa: Nivalainen & Tenhunen 2025, Pensionsskyddscentralen

Nivalainen, S. & Tenhunen, S. (2025)

[Osittaisen vanhuuseläkkeen varhennettuna ottaneiden ominaisuudet vuosina 2020–2023](#)

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 02/2025

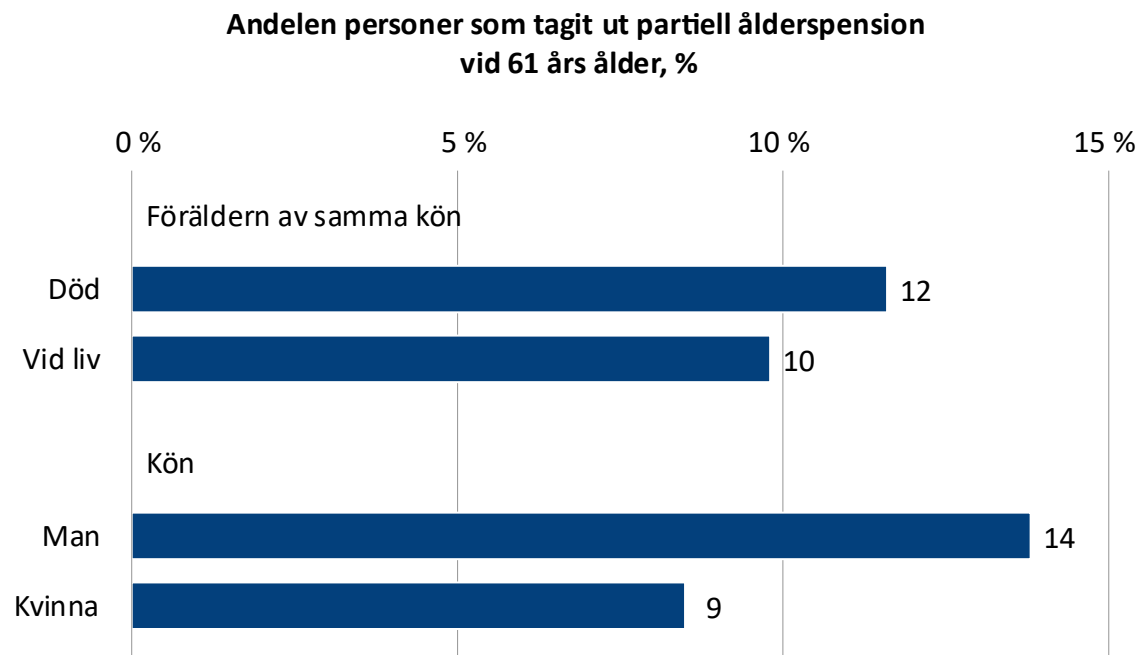
I undersökningen användes ett totalregistermaterial om personer som började ta ut partiell ålderspension 2020 och personer som hade möjlighet att börja ta ut den.

De som förväntar sig en kortare livstid tar oftare än andra ut partiell förtida ålderspension så snart som möjligt

- Finländarnas benägenhet att ta ut partiell ålderspension så snart det är möjligt har ett samband med deras föräldrars livslängd.
- De vilkas förälder av samma kön har dött relativt tidigt tar ut pension vid 61 års ålder oftare än andra.
- Det tyder på att ju kortare en person bedömer sin egen livslängd bli, desto sannolikare är det att hen ansöker om partiell ålderspension. De som förväntar sig en kortare livslängd har nytta av att ta ut pensionen så tidigt som möjligt.
- Även andra faktorer med samband till en kortare livslängd, såsom manligt kön, lägre inkomster och mindre förmögenhet ökar sannolikheten av att ta ut partiell ålderspension vid 61 års ålder.

» [Nyhet](#)

Källa: Nivalainen 2022. Work, Aging and Retirement

Nivalainen, S. (2022)

[Early Pension Claiming and Expected Longevity: A Register-Based Study 2017–2020](#)

Work, Aging and Retirement, 8:3, 264–272

[Parallellpublikation](#) i Julkari.

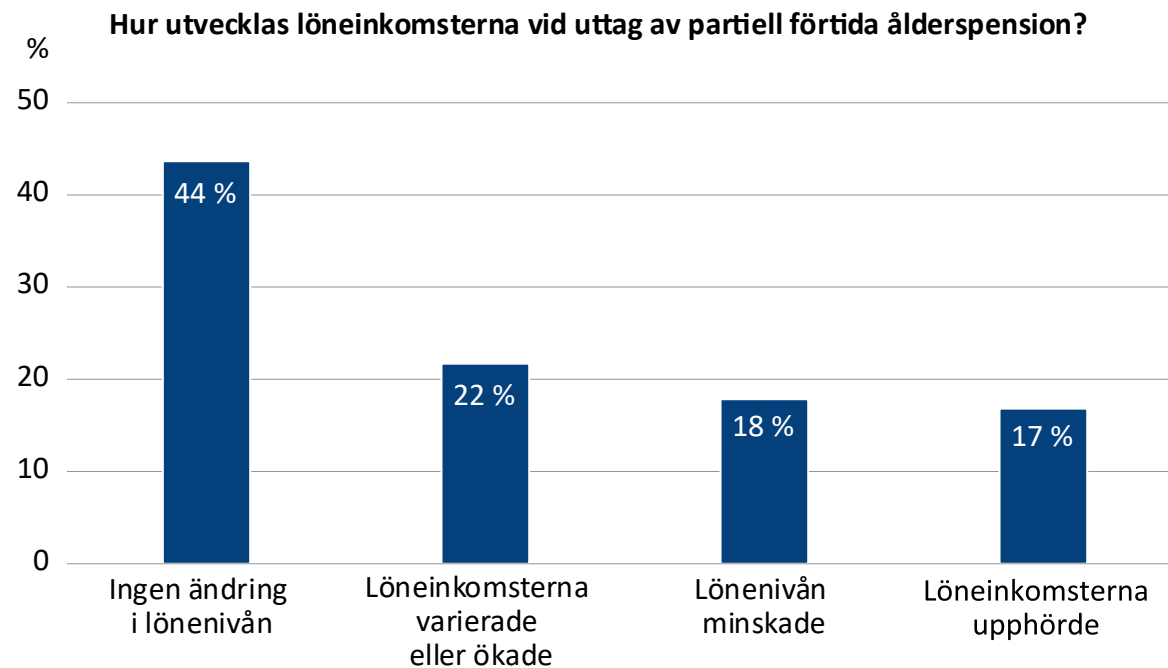
Undersökningens registermaterial bestod av alla finländare som var berättigade till partiell förtida ålderspension vid 61 års ålder åren 2018 och 2019.

Största delen minskar inte på arbetet när de tar ut partiell ålderspension

- Många som tagit ut partiell förtida ålderspension fortsätter att arbeta som normalt och det sker inga ändringar i deras lönenivå.
- Ca var femte fortsatte arbeta med lägre löneinkomster, dvs. verkade arbeta mindre.
- Hos 17 % upphörde löneinkomsterna under uppföljningen och nästan hälften av dem fick arbetslöshetsförmåner under uppföljningsperioden.
- De som tagit ut 25 % av sin pension fortsatte oftare arbeta med lägre löneinkomster. Bland dem som tagit ut 50 % av pensionen var det mer typiskt att löneinkomsterna upphörde.
- Löntagare inom den offentliga sektorn fortsatte sannolikare än löntagare inom den privata sektorn att arbeta med samma eller lägre löneinkomster som under tiden före pensionen.

» [Pressmeddelande](#)

Källa: Ilmakunnas & Sten-Gahmberg 2024, Pensionsskyddscentralen

Ilmakunnas, I. & Sten-Gahmberg S. (2026)

[Finland's Flexible Partial Pension – A Bridge to Full-Time Retirement, a Pathway Out of Paid Employment, or an Income Supplement?](#)

Journal of Aging & Social Policy, 1–17.

Ilmakunnas, I. & Sten-Gahmberg, S. (2024)

[Palkkatulot ennen ja jälkeen osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen ottamisen](#)

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1/2024

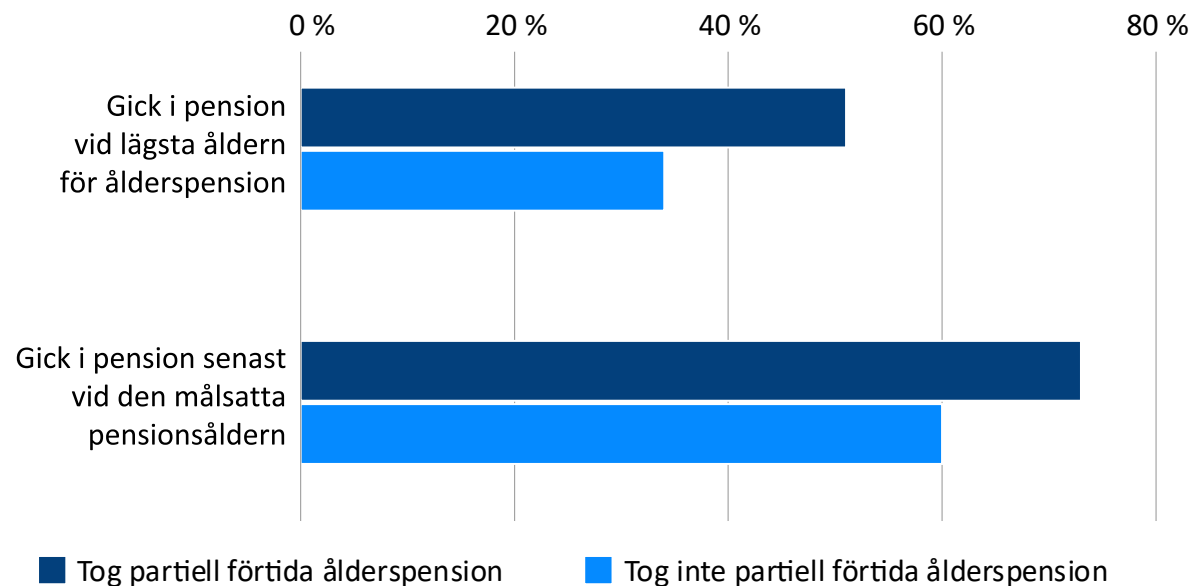
I undersökningen studerades löntagare vars löneinkomster kunde följas under 14 månader innan de började ta ut partiell förtida ålderspension och 12 månader efter det. Personerna uppnådde inte den egentliga pensionsåldern under uppföljningsperioden.

Förvärvsarbetande som tar ut partiell förtida ålderspension går tidigare i egentlig ålderspension än andra

- De som har tagit ut partiell ålderspension vid fyllda 61 pensionerar sig oftare vid den lägsta åldern för ålderspension än de som inte tagit ut partiell pension.
- De som tagit ut partiell förtida ålderspension fortsätter också mera sällan arbeta fram till den målsatta pensionsåldern.
- Bland de förvärvsarbetande är partiell ålderspension och deltidspension varandras motsatser i fråga om vilka befolkningsgrupper som oftare än andra tar ut partiell pension.
 - De som har tagit ut partiell ålderspension är oftare män, arbetar inom den privata sektorn och har fått utbildning på grundskole- eller mellanstadiet.
 - De som tog ut deltidspension var oftare än genomsnittet kvinnor, offentligt anställda och högskoleutbildade.

» [Pressmeddelande](#)

Sambandet mellan uttag av partiell ålderspension och tidpunkten för övergången i ålderspension bland personer födda 1956

Källa: Ilmakunnas m.fl. 2022, Yhteiskuntapolitiikka

Ilmakunnas, I. & Nivalainen, S. & Tenhunen, S. (2022)

[Osa-aikaeläke ja osittainen vanhuuseläke: Yleisyys, taustatekijät ja yhteys vanhuuseläkkeelle siirtymiseen](#)

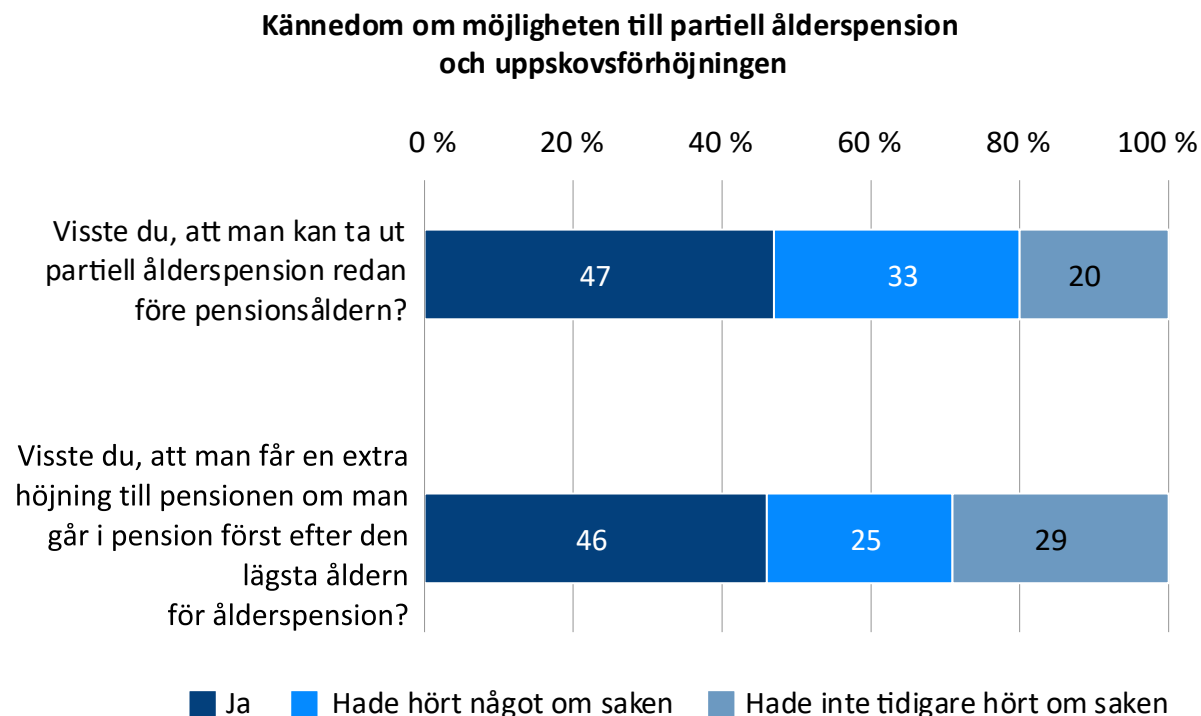
Yhteiskuntapolitiikka 87:3, 258–70

I undersökningen användes registermaterial om heltidsarbetande som tog ut partiell pension (deltidspension för dem som var födda år 1954 och partiell ålderspension för dem som var födda 1956) vid 61 års ålder eller hade möjlighet att göra det.

Möjligheten att ta ut partiell ålderspension före pensionsåldern och uppskovs-förhöjningens effekt ganska välkända

- Fyra av fem visste eller hade hört något om möjligheten att ta ut partiell ålderspension redan före pensionsåldern. Äldre, mer högutbildade och anställda inom offentliga sektorn kände till det oftare.
- Fler än två av tre visste eller hade hört något om att pensionen höjs om man går i pension först efter den lägsta pensionsåldern. Personer som fyllt 55, hade högre utbildning, levde i ett parförhållande och hade större inkomster kände till det oftare.
- Drygt hälften ansåg att uppskovsförhöjningen sporrar till att skjuta upp pensionen. Högutbildade tänkte så oftare än andra.
- Drygt hälften ansåg också att förtidsminskningen var ett incitament till att inte ta ut partiell ålderspension före pensionsåldern. Män tänkte så oftare.

Källa: Tenhunen m.fl. 2020, Pensionsskyddscentralen

Tenhunen, S. & Ilmakunnas, I. & Kuivalainen, S. & Mustonen, J. & Liukko, J. & Palomäki, L.-M. (2020).

[Miten hyvin eläkeasiat ja vuoden 2017 eläkeuudistus tunnetaan? Kyselytutkimus eläketurvaan liittyvistä näkemyksistä](#)

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 04/2020

En enkät som PSC gjorde hösten 2019 och som skickades till 5000 slumpmässigt valda finländare i åldern 25–67 år (n= 1757, svarsfrekvens 34 %).

Årliga statistikuppgifter om pensionsreformen år 2017

»» Tidigare pensionsreformer – Pensionsskyddscentralen (etk.fi)

Kontaktinformation

fornamn.efternamn@etk.fi

Susan Kuivalainen
Avdelningschef,
forskningsavdelningen

Ilari Ilmakunnas
Specialforskare

Satu Nivalainen
Nationalekonom